# USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudkyň JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Lenky Matyášové v právní věci žalobkyně: **JUDr. V. J.**, zastoupené JUDr. Tomášem Hlaváčkem, advokátem se sídlem Kořenského 1107/15, Praha 5, proti žalovanému: **Magistrát hlavního města Prahy**, se sídlem Jungmannova 35/29, Praha 1, o žalobě vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 3 A 24/2022, o návrhu žalobkyně na určení lhůty k provedení procesního úkonu dle § 174a zákona č. 6/2002 Sb.,

takto:

**I.** Městský soud v Praze **je povinen** ve věci vedené před tímto soudem pod sp. zn. 3 A 24/2022 rozhodnout **do 30. 11. 2022**.

**II.** Žalobkyni **se přiznává** náhrada nákladů řízení ve výši 2 178 Kč, která jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto usnesení k rukám jejího zástupce JUDr. Tomáše Hlaváčka, advokáta se sídlem Kořenského 1107/15, Praha 5.

## Odůvodnění:

### I. Návrh na určení lhůty

[1] Návrhem ze dne 2. 9. 2022 se žalobkyně (dále jen „navrhovatelka“) domáhá určení lhůty k provedení procesního úkonu podle § 174a zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích) (dále jen „zákon o soudech a soudcích“), konkrétně vydání rozhodnutí ve věci samé, případně nařízení jednání, v řízení vedeném Městským soudem v Praze pod sp. zn. 3 A 24/2022 o žalobě na ochranu proti nečinnosti žalovaného.

[2] Navrhovatelka uvádí, že od podání žaloby uplynulo již šest měsíců a nemá povědomost o žádném dalším vývoji. O žalobách na ochranu proti nečinnosti má být přitom rozhodováno přednostně v souladu s § 56 odst. 3 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Důvodem podání žaloby přitom bylo překročení lhůty pro vydání správního rozhodnutí, kdy ani nadřízený správní orgán nezjednal nápravu. Navrhovatelka má proto pocit, že její právo na vydání rozhodnutí v zákonem stanovené době je ze strany státu zcela ignorováno.

[3] Městský soud ve svém vyjádření uvedl, že neshledal důvod pro upřednostnění projednání věci v rámci ostatních přednostních věcí. Soud považuje za vhodné nejdříve rozhodnout věci staršího data a předcházející přednostní věci z roku 2021 a 2022. Dále městský soud uvádí, že z důvodu změny rozvrhu práce (odchod jednoho člena senátu do důchodu) bylo ostatním členům senátu přerozděleno 156 věcí s rokem nápadu 2014 až 2022. Třetí senát přitom ke dni podání návrhu registruje 228 věcí, které napadené věci předchází. Zároveň v projednávané věci byly učiněny nutné úkony a věc je připravena k rozhodnutí. Městský soud následně konkretizoval, že soudkyně zpravodajka má v současné době 97 věcí, které předchází napadené věci. Celkem 10 z těchto věcí je přednostních.

[4] Z vyžádaného spisu městského soudu Nejvyšší správní soud zjistil, že nečinností žaloba navrhovatelky napadla k městskému soudu dne 2. 3. 2022. Soud následně činil úkony směřující k vyřízení věci (výzva, zda navrhovatelka trvá na označení žalovaného usnesením ze dne 7. 3. 2022, č. j. 3 A 24/2022 - 32; výzva k zaplacení soudního poplatku usnesením ze dne 8. 3. 2022, č. j. 3 A 24/2022 - 34; výzva k doložení originálu plné moci přípisem ze dne 8. 3. 2022, č. j. 3 A 24/2022 - 35; vyrozumění o řízení a poučení o složení senátu, výzva k vyjádření žalovaného a jeho následné doslání navrhovatelce). Poslední úkon městského soudu ve věci před projednávaným návrhem je doslání repliky navrhovatelky ze dne 17. 5. 2022.

## II. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[5] Nejvyšší správní soud připomíná, že řízení o návrhu na určení lhůty k provedení procesního úkonu, upravené v § 174a zákona o soudech a soudcích, představuje promítnutí zásad spravedlivého procesu z hlediska naplnění práva účastníka nebo jiné strany řízení na projednání jeho věci bez zbytečných průtahů, zakotveného zejména v čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod. Znamená to, že zjistí-li Nejvyšší správní soud neodůvodněné průtahy v řízení spočívající zejména v tom, že příslušný soud poté, kdy obdrží podání ve věci, v přiměřené době nečiní žádné úkony, věcí se vůbec nezabývá, aniž by pro takový postup existovaly ospravedlnitelné důvody, anebo činí úkony s nedůvodnou časovou prodlevou, usnesením určí tomuto soudu lhůtu, ve které má úkon učinit, resp. ve které má rozhodnout.

[6] V otázce meritorního vyřízení věci je podstatné, aby věc nebyla neudržována ve stavu připraveném k rozhodnutí po příliš dlouhou dobu, což se posuzuje dle kritérií v § 174a odst. 8 zákona o soudech a soudcích. Jde o kritéria vycházející z judikatury Evropského soudu pro lidská práva (viz rozsudek velkého senátu ESLP ze dne 16. 9. 1996, *Süßmann proti Německu*, stížnost č. 20024/92, bod 48.; rozsudek velkého senátu ESLP ze dne 27. 6. 2000, *Frydlender proti Francii*, stížnost č. 30979/96, bod 43.; či nejnověji rozsudek ESLP ze dne 5. 5. 2022, *Mesić proti Chorvatsku*, stížnost č. 19362/18, bod 127.).

[7] V případě, že nelze posuzovanou délku řízení s ohledem na tato kritéria nadále tolerovat, není možné návrh na určení lhůty k provedení procesního úkonu zamítnout s odkazem na § 56 odst. 1 s. ř. s. a odůvodněním, že soud stále rozhoduje věci napadlé dříve než tu, které se týká návrh na určení lhůty k provedení procesního úkonu. Ochranu práva na projednání věci bez zbytečných průtahů totiž nelze odmítnout s poukazem na to, že

práva někoho jiného jsou porušována ještě více. Zde se pak uplatní názor Ústavního soudu, že *„průtahy v řízení nelze ospravedlnit obecně známou přetížeností soudů; je totiž věcí státu, aby organizoval své soudnictví tak, aby principy soudnictví zakotvené v Listině a Úmluvě byly respektovány a případné nedostatky v tomto směru nemohou jít k tíži občanů, kteří od soudu právem očekávají ochranu svých práv v přiměřené době*“ (např. nález ÚS ze dne 14. 9. 1994, sp. zn. IV. ÚS 55/94; nález ÚS ze dne 19. 2. 2002, sp. zn. I. ÚS 663/01; nález ÚS ze dne 10. 4. 2008, sp. zn. III. ÚS 685/06; nález ÚS ze dne 7. 8. 2007, sp. zn. IV. ÚS 391/07, bod 23.; či nález ÚS ze dne 15. 2. 2012, sp. zn. I. ÚS 2427/11, bod 13.).

[8] Prvním kritériem je složitost věci. Nečinnostní žaloby jsou typově spíše jednoduššími věcmi, neboť v nich obvykle jde pouze o zhodnocení, zda u žalovaného správního orgánu nedochází k průtahům při vydání rozhodnutí ve věci samé či osvědčení (§ 79 s. ř. s.). Na druhou stranu není možné obecně vyloučit, že v konkrétní věci může být nutné posoudit i složitější právní otázky (týkající se např. volby žalobního typu, vyčerpání prostředků nápravy podle § 79 odst. 1 s. ř. s. apod.), případně i provést složitější dokazování (srov. usnesení NSS ze dne 7. 1. 2020, č. j. Aprk 20/2019 - 10, odst. [8]). V nynější věci tomu však nic nenasvědčuje. Nejvyšší správní soud proto vycházel z toho, že se jedná o věc jednodušší při srovnání s průměrnou složitostí věcí řešených správními soudy.

[9] Druhým kritériem je význam věci pro navrhovatelku. Vyšší význam Nejvyšší správní soud shledal například v situaci hrozící realizace přezkoumávaného záměru pro nepřiznání odkladného účinku žalobě (usnesení NSS ze dne 17. 7. 2019, č. j. Aprk 13/2019 - 59, odst. [8]), při dlouhotrvajícím přezkumu rozhodnutí o neposkytnutí informace (usnesení NSS ze dne 11. 7. 2018, č. j. Aprk 13/2018 - 39, odst. [8]), při sporu o vysoké úroky (usnesení NSS ze dne 20. 12. 2017, č. j. Aprk 29/2017 - 12, odst. [9]), při možném ovlivnění podnikatelských záměrů a souvisejících vysokých finančních nákladech (usnesení NSS ze dne 20. 9. 2017, č. j. Aprk 17/2017 - 379, odst. [17]), či při vlivu sporu na navrhovatelovo zdraví (usnesení NSS ze dne 26. 7. 2017, č. j. Aprk 15/2017 - 50, odst. [16]). V tomto ohledu Nejvyšší správní soud neshledal, že by měla věc pro navrhovatelku vyšší význam, ostatně tak sama ani netvrdí.

[10] Třetím kritériem je postup účastníků řízení. Ze spisu městského soudu nebylo zjištěno, že by účastníci řízení negativně ovlivňovali délku řízení.

[11] Čtvrtým kritériem je dosavadní postup soudu. Jak bylo popsáno výše, městský soud postupoval při přípravě věci k rozhodnutí zcela standardně a v tomto ohledu mu nemůže být nic vytknuto.

[12] Při souhrnném zhodnocení těchto kritérií dospěl, v souladu se svoji dřívější judikaturou (srov. výše citované usnesení NSS č. j. Aprk 20/2019 - 10), Nejvyšší správní soud k závěru, že návrh je důvodný. V projednávané věci jde o žalobu projednávanou v přednostním režimu nižší složitosti bez problematického procesního postupu účastníků řízení a soudu. I při vědomí Nejvyššího správního soudu, že městský soud v současnosti rozhoduje věci, které napadly dříve než navrhovatelčina žaloba, shledal v návaznosti na výše citovanou judikaturu Ústavního soudu, že řízení před městským soudem trvá

nepřiměřeně dlouho s ohledem na kritéria zmíněná v § 174a odst. 8 zákona o soudech a soudcích.

[13] Závěrem je nutné poznamenat, že k určení lhůty k provedení procesního úkonu přistoupil Nejvyšší správní soud i přesto, že městskému soudu nelze vyčítat, že při velké vytíženosti rozhoduje v souladu s § 56 s. ř. s. věci přednostní a dále i (velmi) staré „nepřednostní" věci, což je způsobené personálními změnami. Stejně jako Ústavní soud (srov. citovaný nález ÚS sp. zn. IV. ÚS 391/07, bod 25.) si přitom plně uvědomuje, že jeho individuální rozhodnutí, kterým návrhu na určení lhůty vyhoví, není systémovým řešením, neboť v případě, kdy by zdejší soud vyhověl návrhu na určení lhůty těch účastníků řízení před městským soudem, jejichž věci jsou ještě starší než věc navrhovatelčina, nedošlo by k faktickému zlepšení situace. Návrh na určení lhůty k provedení procesního úkonu není totiž nástrojem, který je schopen vyřešit vysokou zátěž soudu. Nejvyšší správní soud však nemá jiný nástroj, který by mohl použít k ochraně navrhovatelů před případnými průtahy v řízení ve správním soudnictví. V nynějším řízení je jeho povinností poskytnout ochranu právům toho účastníka, který se na něj v individuálně určené věci se svým návrhem obrátil.

## III. Závěr a náklady řízení

[14] Nejvyšší správní soud z výše uvedených důvodů návrhu vyhověl a městskému soudu uložil, aby ve věci rozhodl do 30. 11. 2022. Tuto lhůtu zhodnotil jako přiměřenou pro provedení potřebných procesních úkonů, včetně případného ústního jednání, pokud městský soud k jeho nařízení přistoupí.

[15] Jelikož navrhovatelka byla úspěšná, náleží jí i náhrada nákladů řízení (§ 174a odst. 8, věta poslední, zákona o soudech a soudcích). V této otázce se dle § 151 odst. 2 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších předpisů (§ 174a odst. 5, věta druhá, zákona o soudech a soudcích), užije vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů.

[16] Navrhovatelčin zástupce učinil jeden úkon, a to podání návrhu na určení lhůty. Za tento úkon náleží odměna a paušální náhrada hotových výdajů v celkové výši 1 800 Kč (§ 7 bod 4., § 9 odst. 1 a § 13 odst. 4 posledně citovaného předpisu). Navrhovatelčin zástupce doložil, že je plátcem daně z přidané hodnoty, a proto celková výše náhrady nákladů řízení, které hradí stát, činí 2 178 Kč. Náhrada nákladů řízení bude vyplacena navrhovatelce z účtu Nejvyššího správního soudu k rukám jejího zástupce.

**P o u č e n í :** Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. září 2022

JUDr. Radan Malík

předseda senátu